

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

P8\_TA(2019)0014

## Sooline võrdõiguslikkus ja maksupoliitika ELis

**Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2019. aasta resolutsioon soolise võrdõiguslikkuse ja maksupoliitika kohta ELis (2018/2095(INI))**

(2020/C 411/06)

*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 8, 10, 11, 153 ja 157,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 23 ja 33,
- võttes arvesse 2015. aasta ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava,
- võttes arvesse nõukogu 16. juuni 2016. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse kohta (00337/2016),
- võttes arvesse nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldustele lisatud Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti ajavahemikuks 2011–2020 (07166/2011),
- võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning eriti selle artiklit 14, millega keelatakse diskrimineerimine,
- võttes arvesse majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti ja ÜRO 15. jaanuari 2016. aasta aruannet „Final study on illicit financial flows, human rights and the 2030 Agenda for Sustainable Development“ (Lõplik uuring ebaseaduslike rahavoogude, inimõiguste ja kestliku arengu tegevuskava 2030 kohta), mille koostas sõltumatu ekspert riikide välisvõla ja muude seonduvate rahvusvaheliste finantskohustuste mõju kohta kõigi inimõiguste, eelkõige majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste täielikule teostamisele,
- võttes arvesse ÜRO 18. detsembri 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 15. septembril 1995. aastal neljandal naiste maailmakonverentsil vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nendest tulenevaid dokumente, mis võeti vastu ÜRO erakorralistel istungjärgudel „Peking+5“ (2000), „Peking+10“ (2005), „Peking+15“ (2010) ja „Peking + 20“ (2015),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon) ja selle artiklit 3, milles sugupool on määratletud sotsiaalselt konstrueeritud rollide, käitumise, tegevuste või omadustena, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab, ning 1994. aasta üleameerikalist konventsiooni naiste vastu suunatud vägivalda ennetamise, kõrvaldamise ja selle eest karistamise kohta (Belém do Pará konventsioon),
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 25. septembri 2015. aasta resolutsiooni 70/1 „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma““,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) soolise võrdõiguslikkuse alaseid peamisi konventsioone, sh võrdse tasustamise konventsiooni (nr 100), tööhõives ja töökohtadel diskrimineerimise vastast konventsiooni (nr 111), perekondlike kohustustega töötajate konventsiooni (nr 156) ja emaduse kaitse konventsiooni (nr 183),
- võttes arvesse ühist seisukohta teemal „Šveitsi vastutus seoses maksustamise kuritarvitamise ekstraterritoriaalse mõjuga naiste õigustele“, mille esitasid naiste diskrimineerimise kaotamise komiteele majanduslike ja sotsiaalsete õiguste keskus (CESR), Alliance Sud, New Yorgi ülikooli õigusteaduskonnas tegutsev Global Justice Clinic, ühendus Public Eye ja organisatsioon Tax Justice Network ning milles rõhutatakse naiste, eriti madala sissetulekuga naiste ja arengumaade naiste ebaproportsionaalset maksukoormust, mis tuleneb piiriülesest maksualasest kuritarvitusest tingitud avaliku sektori tulude vähenemisest,

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

- võttes arvesse komisjoni talituste 3. detsembri 2015. aasta töödokumenti „Strateegiline soolise võrdõiguslikkuse tagamise kava 2016–2019“ (SWD(2015)0278),
- võttes arvesse komisjoni strateegiat „Euroopa 2020“, milles nõutakse arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu,
- võttes arvesse komisjoni 2018. aasta Euroopa poolaasta riigiaruandeid,
- võttes arvesse komisjoni 2017. aasta aruannet naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus,
- võttes arvesse komisjoni aruannet „Taxation Trends in the European Union – Data for the EU Member States, Iceland and Norway, 2018 Edition“ (Maksustamissuundumused Euroopa Liidus – andmed ELi liikmesriikide, Islandi ja Norra kohta),
- võttes arvesse komisjoni 8. mai 2018. aasta aruannet, milles käsitletakse väikelaste hoiuteenuste arendamist eesmärgiga edendada naiste tööjõus osalemist, töötavate lapsevanemate töö- ja eraelu tasakaalu ning säästvat ja kaasavat majanduskasvu Euroopas (Barcelona eesmärgid) (COM(2018)0273),
- võttes arvesse nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega,
- võttes arvesse nõukogu 18. jaanuari 2018. aasta direktiivi, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ käibemaksu-määrade osas (COM(2018)0020),
- võttes arvesse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) soolise võrdõiguslikkuse indeksit,
- võttes arvesse ÜRO Soolise Võrdõiguslikkuse ja Naiste Õiguste Edendamise Agentuuri 2015. aasta aruannet „Progress of the world's women 2015–2016. Transforming economies, realising rights“ („Naiste õiguste areng maailmas aastatel 2015–2016 ning majanduse muutmine ja õiguste kasutamine“),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu sooteadliku eelarvestamise spetsialistide rühma 2005. aasta lõpparuannet, mille kohaselt on sooteadlik eelarvestamine eelarveprotsessi igas etapis soolist aspekti hõlmavate eelarvete soopõhine hindamine ning soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks tulude ja kulude ümberstruktureerimine,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse 2015. aasta uuringut „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union – I – Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning“ (Euroopa Liidu äriühingu tulumaksu poliitika läbipaistvuse, kooskõlastamise ja lähenemise suurendamine – I – äriühingu tulumaksu agressiivse planeerimise poliitika ulatuse hindamine),
- võttes arvesse naiste diskrimineerimise kaotamise komitee lõppmärkuseid ekstraterritoriaalsete kohustuste kohta seoses ebaseaduslike rahavoogude ja äriühingute tulumaksu vältimise soolise mõjuga Šveitsis (2016) ja Luksemburgis (2018) <sup>(1)</sup>,
- võttes arvesse arenguvaldkonna uuringute instituudi 2016. aasta poliitikaülevaadet „Redistributing Unpaid Care Work – Why Tax Matters for Women's Rights“ (Tasustamata hooldustöö ümberjaotamine – miks on maksud naiste õiguste puhul olulised),
- võttes arvesse parlamendi poliitikaosakonna C (kodanike õigused ja põhiseadusküsimused) 2017. aasta aprilli uuringut: „Gender equality and taxation in the European Union“ (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus),
- võttes arvesse ÜRO Soolise Võrdõiguslikkuse ja Naiste Õiguste Edendamise Agentuuri 2018. aasta aprilli aruannet soo, maksustamise ja võrdõiguslikkuse kohta arengumaades pealkirjaga „Gender, taxation and equality in developing countries“,
- võttes arvesse oma 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni naiste rolli kohta rohelises majanduses <sup>(2)</sup>,
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) aruannet OECD soopõhiste soovituste rakendamise kohta (2017. aasta juuni) ning 2015. aasta maksu- ja sotsiaalhüvitiste mudeleid,

<sup>(1)</sup> CEDAW/C/CHE/CO/4-5, punktid 40–43(Šveits, 2016); CEDAW/C/LUX/CO/6-7, punktid 10, 15, 16 (Luksemburg, 2018).

<sup>(2)</sup> ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 38.

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

- võttes arvesse oma 9. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia kohta 2015. aasta järgseks perioodiks <sup>(1)</sup>,
  - võttes arvesse oma 28. aprilli 2016. aasta resolutsiooni naissoost koduabiliste ja hooldajate kohta ELis <sup>(2)</sup>,
  - võttes arvesse oma 26. mai 2016. aasta resolutsiooni vaesuse sooliste aspektide kohta <sup>(3)</sup>,
  - võttes arvesse oma 14. märtsi 2017. aasta resolutsiooni naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus 2014.–2015. aastal <sup>(4)</sup>,
  - võttes arvesse oma 13. detsembri 2017. aasta soovitusi nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel <sup>(5)</sup>,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 55 kohaseid ühisarutelusid majandus- ja rahanduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni vahel,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjon ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A8-0416/2018),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklites 2 ja 3 kinnitatakse, et mittediskrimineerimine ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus on liidu aluseks olevad kaks põhiväärtust ja eesmärki; arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 8 ja 10 kohustatakse Euroopa Liitu võtma oma poliitikasuundade ja tegevuste määramisel ja rakendamisel eesmärgiks ebavõrdsuse kaotamine, soolise võrdõiguslikkuse edendamine ja diskrimineerimise vastu võitlemine; arvestades, et põhiõiguste harta hõlmab õigusi ja põhimõtteid, mis viitavad otsese ja kaudse diskrimineerimise keelamisele (Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 21 lõige 1) ning naiste ja meeste võrdõiguslikkusele (Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 23); arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigused on liikmesriikidele ELi õiguse rakendamisel otseselt asjakohased (artikkel 51);
- B. arvestades, et üle kogu Euroopa Liidu on naised tööturul endiselt alaeindatud, kusjuures naiste üldine tööhõive määr on jätkuvalt peaaegu 12 % väiksem kui samaaastastel meestel; arvestades, et ELis töötab 8,2 % töötavate meestega võrreldes 31,5 % töötavatest naistest osalise tööajaga;
- C. arvestades, et on ülimalt oluline käsitleda soolist ebavõrdsust tööhõives ning vähendada soolist pensionilõhet, mis on praegu ELis keskmiselt peaaegu 40 % ning on tingitud naiste elu jooksul tekkinud kumulatiivsest ebavõrdsusest ja perioodidest, mil nad tööturult puudusid;
- D. arvestades, et sooline palgalõhe ELis on praegu 16 %, mis tähendab, et naised teenivad ELis kõigis majandusvaldkondades ühes tunnis keskmiselt 16 % vähem kui mehed;
- E. arvestades, et naisi mõjutavate mitmesuguste ebavõrdsuste (sooline palgalõhe ja ebavõrdsused tööhõives, karjäärikatkestus ja lapsehoolduspuhkus, täistööajaga vs osalise tööajaga töö) kumulatiivsel mõjul on oluline panus soolisse palgalõhesse ja soolisse pensionilõhesse, mille tulemus on see, et naistel on suurem oht sattuda vaesusse ja muutuda sotsiaalselt tõrjutuks ning sellel on negatiivsed tagajärjed, mis laienevad nii nende lastele kui ka peredele;
- F. arvestades, et Pekingi tegevusprogrammis rõhutatakse vajadust analüüsida erinevaid poliitikapõhimõtteid ja programme, sealhulgas maksustamisega seotud poliitikapõhimõtteid ja programme soolisest seisukohast ning neid vajaduse korral kohandada, et edendada tootmisvahendite, vara, võimaluste, sissetulekute ja teenuste võrdsemat jaotamist;
- G. arvestades, et konventsioonis naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta nõutakse, et perekonnad põhineksid võrdsuse, õigluse ja iga perekonnaliikme eneseteostuse põhimõttel, koheldes naisi ja mehi võrdselt ka maksuseaduses, st üksikisikute ja iseseisvate kodanikena, mitte meeste poolt ülalpeetavatena;

<sup>(1)</sup> ELT C 407, 4.11.2016, lk 2.

<sup>(2)</sup> ELT C 66, 21.2.2018, lk 30.

<sup>(3)</sup> ELT C 76, 28.2.2018, lk 93.

<sup>(4)</sup> ELT C 263, 25.7.2018, lk 49.

<sup>(5)</sup> ELT C 369, 11.10.2018, lk 132.

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

- H. arvestades, et liikmesriigid kui majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti allkirjutanud on võtnud endale kohustuse järgida nõuet mobiliseerida saadaolevad maksimumressursid, et majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste järkjärguliseks realiseerimiseks oleksid rahalised vahendid olemas;
- I. arvestades, et füüsilise isiku tulumaksu käsitlevad määrused, milles pannakse naised kaudselt ebasoodsasse olukorda seoses tööle saamise ja töötingimustega või töandajapensionitega võivad rikkuda Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ<sup>(1)</sup> artiklit 14 meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamisel tööhõive ja elukutse küsimustes<sup>(2)</sup>;
- J. arvestades, et komisjoni talituste töödokumendis „Strateegiline soolise võrdõiguslikkuse tagamise kava 2016–2019“ tuuakse välja peamised soolise võrdõiguslikkuse valdkonnad, sealhulgas maksupoliitika, ent selles puuduvad siduvad sätted ja üleskutse võtta soolise aspekti arvestamine eesmärgiks liikmesriigi tasandil;
- K. arvestades, et maksupoliitika võib hõlmata otsesest või kaudset soolist kallutatust; arvestades, et otsene kallutatatus tähendab, et maksusäte on selgelt suunatud otse kas meestele või naistele, samas kui kaudne kallutatatus tähendab, et sätet kohaldatakse pealtnäha võrdselt kõikidele, ent tegelikkuses toimib see ikka veel käitumismustri / sissetulekustruktuuri kohaselt, mõjutades sugude esindajaid erinevalt; arvestades, et enamik liikmesriike on kaotanud maksueeskirjad, milles tehakse selget vahet meeste ja naiste vahel, kuid kaudsed maksuhälbed on kogu ELis endiselt valdavad, kuna maksueeskirjad toimivad koostöös sotsiaalmajandusliku tegelikkusega;
- L. arvestades, et poliitilised valikud tulude suurendamise ja ümberjaotamise kohta võivad naiste sissetulekut ja majanduslikku kindlustatust ebaproportsionaalselt mõjutada ja vähendada nende juurdepääsu kvaliteetsetele avalikele teenustele, kahjustades nende suutlikkust kasutada oma majanduslikke ja sotsiaalseid õigusi ja liikuda soolise võrdõiguslikkuse suunas;
- M. arvestades, et soolise aspekti puudumine ELi ja riiklikes maksupoliitikasuundades suurendab praegust soolist ebavõrdsust (tööhõive, sissetulekute, tasustamata töö, pensionide, vaesuse, vara jm valdkondades), loob naistele tööturule sisenemisel ja seal püsimisel takistavaid asjaolusid ning taasloob traditsioonilisi soorolle ja stereotüüpe;
- N. arvestades, et maksupoliitika kujundamine on strateegia „Euroopa 2020“ oluline osa; arvestades, et Euroopa poolaasta raames keskendutakse endiselt peamiselt vastavuse tagamisele stabiilsuse ja kasvu paktiga ning soolised aspektid jäetakse sageli eeskätt maksustamisega seotud prioriteetides ja soovitusel kõrvale;
- O. arvestades, et kõikides liikmesriikides viimaste aastakümnete jooksul toimunud regressiivsed muutused tööjõu, äriühingute, tarbimise ja vara maksustamises on toonud kaasa maksusüsteemide pädevuse ümberjaotumise nõrgenemise ja andnud panuse sissetulekute ebavõrdsuse kasvutendentsi; arvestades, et maksustamise struktuurimuutus on nihutanud maksukoormuse väikese sissetulekuga rühmadele ja seetõttu eeskätt naistele, pidades silmas naiste ja meeste sissetulekute ebavõrdsust jaotumist, naiste väikest osakaalu suurima sissetulekuga isikute hulgas, naiste keskmisest suuremat tarbimise osakaalu põhitoodete ja -teenuste puhul ning töötulu võrdlemisi suurt osa ja kapitalitulu väikest osa naiste kogusissetulekus<sup>(3)</sup>;
- P. arvestades, et eriti naised võivad kannatada majandusliku ebavõrdsuse tõttu, mis on tingitud naiste ja meeste sissetulekute ebavõrdsusest jaotumisest, naiste väikesest osakaalust suurima sissetulekuga isikute hulgas ning töötulu võrdlemisi suurest osast ja kapitalitulu väikesest osast naiste kogusissetulekus<sup>(4)</sup>;
- Q. arvestades, et keskmiselt on äriühingu tulumaksu määrad 1980-ndatest aastatest järsult langenud 40 %-lt 21,9 %-ni 2018. aastal, samal ajal kui vastukaaluks on tarbimismaksu määrad (millest suure osa moodustab käibemaks) 2009. aastast alates suurenenud, jõudes 2016. aastal 20,6 %-ni<sup>(5)</sup>;

<sup>(1)</sup> ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C – Gender equality and taxation in the European Union, 2017 (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus).

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C – Gender equality and taxation in the European Union, 2017 (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus).

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C – Gender equality and taxation in the European Union, 2017 (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus).

<sup>(5)</sup> Euroopa Komisjon „Taxation Trends in the European Union – Data for the EU Member States, Iceland and Norway, 2018 Edition“ (Maksustamissuundumused Euroopa Liidus – andmed ELi liikmesriikide, Islandi ja Norra kohta).

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

- R. arvestades, et kehtivates makromajanduslikes poliitikameetmetes tuleks rohkem arvestada tasustamata hooldamise ja majapidamistöde olulisusega, ning arvestades, et tõendid näitavad, et ELis teevad 80 % hooldamistöödest ilma palgata mitteametlikud hooldajad, kellest 75 % on naised; arvestades, et teatavad maksupoliitikapõhimõtted, alarahastatud avalikud teenused ja juurdepääs sotsiaalteenustele mõjutavad ülemääraselt väikese sissetulekuga rühmasid, eriti naisi, kuna sageli aitavad naised täita lünki hooldamistöös, hariduses ja muud laadi perekondlikus toetustegevuses, seejuures tavaliselt tasuta, kinnistades seeläbi püsivalt naiste põhjendamatul suure vastutuse hooldamise eest; arvestades, et kõigis riikides on kõige vaesemad ja kõige haavatavamad naised need, kes kannavad kahekordset koormat, tehes tasustamata hooldustööd ja madalalt tasustatud ebakindlat tööd<sup>(1)</sup>;
- S. arvestades, et peaaegu kõik liikmesriigid on oma tulumaksusüsteemid kaheks jaganud, kohaldades leibkonna teise palgasaaja tulule kõrgemat maksu piirmäära ning võttes enamiku kapitalitulude puhul kasutusele ühtse maksumäära; arvestades, et töötulu suhtes kohaldatavast otsesest ja astmelisest tulumaksukavast tingitud leibkonna teise palgasaaja põhjendamatul suur maksukoormus enamikes liikmesriikides on üks peamisi tegureid, mis takistab naistel osaleda tööturul<sup>(2)</sup>, lisaks muudele ühiseid makse ja hüvitisi hõlmavatele sätetele ning üldiste lastehoiuteenuste maksumusele ja nende teenuste puudumisele;
- T. arvestades, et tööturul mitteosalemise lõksu jäämise tase (praegu 40 %) ning madala palga lõksu jäämise tase, mis mõjutavad põhjendamatul naisi ning heidutavad neid tööhõives täielikult osalemast, määratakse olulisel määral kindlaks otsese maksu sätetega, lisaks hüvitiste kaotamisele;
- U. arvestades, et mõnes liikmesriigis võidakse perekondadele tagada vähendatud maksumäär, kui neis on ülalpeetav abikaasa, abikaasadele mõeldud majapidamistoetus ja/või maksuvähendused ühe ainsa palgasaajaga paaridele, mis põlistavad üksikvanemaga – kes on enamasti naised – perekondade ebasümmeetriat ning ei tunnista ELis eksisteerivate perekondlike olukordade mitmekesisust; arvestades, et taolised maksusoodustused ei motiveeri tavaliselt abielus naisi tööturule sisenema ning kutsuvad otseselt või kaudselt esile naiste aja ümberjaotamise tasustatud töölt tasustamata tööle;
- V. arvestades, et maksustamise mõju soolisele ebavõrdsusele seoses äriühingute jõukuse, isikliku jõukuse ja varaga on vähe uuritud ning on tungiv vajadus tagada, et selles valdkonnas on kättesaadavad sooliselt eristatud andmed;
1. palub komisjonil toetada soolist võrdõiguslikkust kõikides maksupoliitika suundades ning koostada konkreetsed suunised ja soovitusel liikmesriikidele, et kõrvaldada maksudega seotud sooline kallutatus ning tagada, et ei kehtestata uusi makse, kulutamiseaduseid, programme või tavasid, mis suurendavad soolist ebavõrdsust turul või maksujärgse tulu raames või mis tugevdavad mustrit, mille kohaselt on mees pere ülalpidaja;
  2. rõhutab, et Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes on liikmesriikidel oma maksupoliitika normide sätestamisel vabad käed, tingimusel et nad järgivad liidu õigusnorme; rõhutab, et lisaks nõuavad maksustamist käsitlevad ELi otsused kõigi liikmesriikide ühehäälsel nõusolekul;
  3. palub komisjonil aidata kaasa sellele, et ELis ratifitseeritaks konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, nagu seda tehti puuetega inimeste õiguste konventsiooni puhul ning tehakse Istanbuli konventsiooni puhul;
  4. ergutab komisjoni tugevdama soolise võrdõiguslikkuse edendamise strateegilise kohustuse staatust, võttes selle vastu teatisena<sup>(3)</sup> ning lisama sellesse selgeid eesmärgi ja keskseid meetmeid, millega suurendada kõigi ELi tegevusvaldkondade (sh maksualaste aspektide) analüüsi kaudu naiste ja meeste võrdõiguslikkust; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et otsesest ja kaudset diskrimineerimist käsitlevaid ELi õigusakte rakendatakse nõuetekohaselt ning selle edukust järgitakse süstemaatiliselt, tagamaks, et mehed ja naised tegutseksid võrdväärsena;

(1) Arenguvaldkonna uuringute instituut (2016) Redistributing Unpaid Care Work – Why Tax Matters for Women's Rights (Tasustamata hooldustöö ümberjaotamine – miks on maksuküsimused naiste õigustes olulised). Poliitikaülevaade. Väljaanne nr 109. Jaanuar 2016.

(2) Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C – Gender equality and taxation in the European Union, 2017 (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus).

(3) Nagu on sätestatud 16. juuni 2016. aasta nõukogu järeltustes soolise võrdõiguslikkuse kohta.

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

**Otsesed maksud***Füüsilise isiku tulumaks*

5. märgib, et maksupoliitika mõjutavad erineval moel erinevaid leibkondi (nt leibkonnad, kus palgasaajaid on kaks, nais- või meessoost ühe palgasaajaga leibkonnad jne.); rõhutab negatiivseid tagajärgi, mis tekivad, kui naiste tööhõivet ja majanduslikku sõltumatust ei stimuleerita, ning juhib tähelepanu ühisest maksustamisest tingitud suurele soolisele pensionilõhele; rõhutab, et maksusüsteemid ei peaks enam põhinema eeldusel, et leibkonnad koondavad ja jagavad oma vahendeid võrdselt, ning et individuaalsel maksustamisel on otsustav mõju naiste õiglase maksustamise saavutamisele; peab erakordselt tähtsaks asjaolu, et mehed ja naised teenivad ja hooldavad võrdselt; nõuab tungival, et kõik liikmesriigid võtaksid järkjärgult kasutusele individuaalse maksustamise, tagades samal ajal kõikide ühise maksustamise süsteemides ette nähtud vanemaõigustega seotud rahaliste ja muude hüvede alles jätmise; tunnustab asjaolu, et mõnes liikmesriigis tuleb individuaalse maksustamise süsteemi kasutuselevõtmiseks kehtestada võib-olla üleminekuperiood; kutsub üles kõrvaldama üleminekuperioodil kõik ühisel sissetulekul põhinevad maksukulud ning märgib, et tuleb tagada, et kõik maksusoodustused, rahalised hüvitised ja muud sarnased avalikud teenused tagatakse üksikisikutele, et kindlustada nende finants- ja ühiskondlik autonoomia;

6. võtab teadmiseks komisjoni 20. novembri 2017. aasta teatise „ELi tegevuskava aastateks 2017–2019. Soolise palgalõhe vähendamine“ (COM(2017)0678), milles tuuakse välja kaheksa tegevussuunda ning palutakse liikmesriikidel suurendada soolise palgalõhe tõhusaks vähendamiseks oma jõupingutusi, et parandada naiste majanduslikku olukorda ning kindlustada nende majanduslik sõltumatus;

7. märgib, et kahe lapsega pere teise palgasaaja keskmine isiklik netomaksumäär ulatus 2014. aastal keskmiselt 31 %-ni ELi kuuluvates OECD liikmesriikide seas ja 28 %-ni kõigi OECD liikmesriikide seas; palub komisjonil jälgida pidevalt ja tugevdada võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist naistele ja meestele liikmesriikides eesmärgiga tagada, et ebavõrdsus juuritakse välja nii tööturul kui ka maksustamise valdkonnas; palub komisjonil ja liikmesriikidel tegeleda horisontaalse ja vertikaalse segregatsiooniga tööturul, kaotades tööhõives soolise ebavõrdsuse ja diskrimineerimise, eelkõige hariduse edendamise ja teadlikkuse tõstmise kaudu tütarlaste ja naiste seas, julgustades tütarlapsi ja naisi alustama õpinguid, minema tööle ja alustama karjääri uuendusliku majanduskasvu sektorites (sh info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning teadus, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika);

8. kutsub liikmesriike üles tagama, et töö ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega seotud maksusoodustustega ei diskrimineerita soo alusel ning kaaluma maksusoodustusi ja muid rahalisi hüvesid või teenuseid leibkonna teisele palgasaajale ja üksikvanematele; palub lisaks liikmesriikidel uurida erinevaid viise, kuidas vähendada naiste alaesindatust tööturul, ning käsitleda teise palgasaaja potentsiaalseid majanduslikke takistusi tööturule sisenemisel; märgib, et soolist kallutatust võib esineda ka tööga seotud maksusoodustustes ja -vabastuses, näiteks lisatöötundide soodsam maksustamine, millest saavad kasu peamiselt kutsealad, kus praegu töötavad mehed;

9. palub liikmesriikidel mitte vähendada oma füüsilise isiku tulumaksu süsteemide astmelist olemust, püüdes näiteks lihtsustada füüsilise isiku tulumaksu;

10. nõuab füüsilise isiku tulumaksu (määrad, vabastused, mahaarvamised, hüvitised, ümberarvutused jne) kujundamist selliselt, et sellega edendatakse aktiivselt tasustatud ja tasustamata töö, sissetulekute ja pensioniõiguste võrdset jagamist naiste ja meeste vahel, et kõrvaldada stiimulid, mille tõttu püsivad endiselt ebavõrdsed soorollid;

11. on seisukohal, et tööturul valitseva ebavõrdsuse tõttu võivad teatavad maksupoliitika suunad naisi ebaproportsionaalselt mõjutada; leiab, et sobiv viis selle probleemi lahendamiseks on tööturumeetmete reform, et käsitleda naiste majandusliku sõltumatuse küsimust; kutsub liikmesriike ja liidu institutsioone üles edendama uuringuid, mis käsitlevad soolise lõhe mõju naiste pensionidele ja rahalisele sõltumatusele, võttes arvesse selliseid tegureid nagu rahvastiku vananemine, tervises seisundi ja eeldatava elueaga seotud soolised erinevused, asjaolu, et perestruktuurid on muutunud ja ühe elanikuga kodude arv on suurenenud, ning erinevused naiste isiklikus olukorras;

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

### Äriühingute maksustamine

12. nõuab, et need liikmesriigid, keda on nende agressiivse maksuplaneerimise pärast Euroopa poolaasta raames esile toodud, muudaksid oma õigusakte ja tühistaksid viivitamata vastavad sätted<sup>(1)</sup>; tunneb muret ohu pärast, et oma äriühingu tulumaksu maksubaaside kooskõlastamisel võivad liikmesriigid leida uusi viise, kuidas hõlbustada äriühingute agressiivset maksuplaneerimist, mistõttu peavad liikmesriigid leidma muid maksuallikaid (sealhulgas tarbimismaksud), millel on naistele ebaproportsionaalne mõju;

13. palub liikmesriikidel teha äriühingutele antavad maksusoodustused või -vabastused otstarbekohaseks, tagamaks, et sellised soodustused ja vabastused tooksid peamiselt kasu väikestele ettevõtjatele ja soodustaksid tegelikku innovatsiooni, ning hinnata enne ja pärast seda, millist mõju need soodustused avaldavad soolisele võrdõiguslikkusele;

### Kapitali ja vara maksustamine

14. märgib, et äriühingute ja vara maksustamine on oluline ebavõrdsuse vähendamisel maksusüsteemis rakendatava ümberjaotamise kaudu ning vahendite leidmisel, et rahastada sotsiaalteenuseid ja nende ülekandmist;

15. märgib, et kvaliteetsete lapsehoiuteenuste puudumine, nende liiga suured kulud ja piisava infrastruktuuri puudumine on jätkuvalt üks kõige suurem takistus peamiselt naiste võrdsel osalemisel kõigis ühiskonna valdkondades, sh tööhõives; kutsub liikmesriike üles tõhustama maksupoliitikat, et parandada taskukohaste ja kvaliteetsete lapsehoiuteenuste kättesaadavust ja nende juurdepääsetavust maksusoodustuste abil, et vähendada naiste ees seisvaid takistusi palgatööl asumisel ja aidata kaasa tasustatud ja tasustamata töö võrdsemale jaotumisele leibkondades ning vähendada soolist palga- ja pensionilõhet; rõhutab, et selliste poliitikameetmetega peaks võimaldama naistel tulla tööturule ja tuleks keskenduda eelkõige madala sissetulekuga ja üksikvanemaga perekondadele ning teistele ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele;

16. kutsub liikmesriike üles täielikult rakendama nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega, milles muu hulgas käsitletakse soolist diskrimineerimist finantstoodete ja -teenuste pakkumisel kindlustusvaldkonnas ja sellega seotud valdkondades ning keelatakse selline diskrimineerimine; nõuab andmete kogumist, et saada täpset teavet võimalike lünkade kohta rakendamisprotsessis; rõhutab, et omandiõiguse suhtes kehtib subsidiaarsuse põhimõtte ning ELis ei ole omandiõigusealaseid õigusakte, millela diskrimineeritaks naisi või mehi, kuna õigus omandile on omanikul;

17. peab kahetsusväärseks asjaolu, et üldiselt on varal põhinevate maksude panus üldisele maksutulule jäänud küllaltki piiratuks, ulatudes 5,8 protsendini ELi 15 liikmesriigi ning 4,3 protsendini ELi 28 liikmesriigi maksude kogutulust<sup>(2)</sup>;

18. peab kahetsusväärseks asjaolu, et kapitalimaksude osakaal on alates 2002. aastast langenud, mis on muu hulgas tingitud üldisest suundumusest, kus tavalist üksikisiku tulumaksu kava ei kohaldata enam kapitalitulude suhtes, kusjuures neid maksustatakse vaid suhteliselt tagasihoidlike, kindlate maksimumääradega, mida võib näha mitmes liikmesriigis<sup>(3)</sup>;

### Kaudne maksustamine

19. märgib, et tarbimismaksude osakaal tõusis liidus 2009. ja 2016. aasta vahel; märgib, et käibemaks moodustab liikmesriikides tavaliselt kaks kolmandikku kuni kolm neljandikku tarbimismaksudest ning et käibemaksu osakaal on ELis jõudnud keskmiselt umbes viiendikuni üldisest maksutulust<sup>(4)</sup>;

20. märgib, et soo suhtes kallutatust esineb seal, kus maksualased õigusaktid lõikuvad sugudevaheliste suhete, sooliste normide ja majandusliku käitumisega; märgib, et käibemaks tekitab soolist kallutatust naiste tarbimisharjumiste tõttu, mis erinevad meeste omadest, kuna nad ostavad rohkem kaupu ja teenuseid, mille eesmärk on edendada tervishoidu, haridust ja toitumist<sup>(5)</sup>; tunneb muret, et koos naiste madalama sissetulekuga viib see naiste suurema käibemaksukoormuseni; palub

<sup>(1)</sup> Euroopa Komisjon, Euroopa poolaasta: riigiaruanded, 7. märts 2018.

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C – Gender equality and taxation in the European Union, 2017 (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus).

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C – Gender equality and taxation in the European Union, 2017 (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus).

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi poliitikaosakond C – Gender equality and taxation in the European Union, 2017 (Sooline võrdõiguslikkus ja maksustamine Euroopa Liidus).

<sup>(5)</sup> La Fiscalidad en España desde una Perspectiva de Género (2016) – Institut per a l'estudi i la transformació d'el·la vida quotidiana / Ekona Consultoria.

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

liikmesriikidel kohaldada käibemaksuvabastusi, vähendatud määrasid ja nullmäärasid toodetele ja teenustele, millel on positiivne sotsiaalne, tervisega seotud ja/või keskkonnamõju, kooskõlas ELi käibemaksudirektiivi käimasoleva läbivaatamisega;

21. on seisukohal, et nn menstruaatsioonihaigus on ELis lahendamata probleem, kus Plan International UK sõnul ei saa iga kümnes tüdruk endale hügieenitooteid lubada; tunneb kahetsust asjaolu üle, et naiste hügieenitooteid ning laste, eakate ja puuetega inimeste hooldustooteid ja -teenuseid ei peeta kõikides liikmesriikides ikka veel esmatarbekaupadeks ja põhiteenusteks; palub kõikidel liikmesriikidel kõrvaldada n-õ hooldus- ja tampoonimaksu, rakendades käibemaksudirektiivis kehtestatud paindlikkust ja kohaldades nendele olulistele esmatarbekaupadele maksuvabastusi või käibemaksu nullmäära; tunnistab, et nende toodete käibemaksuvabastustest tingitud hindade alandamine oleks noortele naistele erakordselt kasulik; toetab hügieenitarvete laiaulatuslikult kättesaadavuse edendamiseks tehtud samme ning julgustab liikmesriike pakkuma tasuta naiste hügieenitarbeid teatavates (avalikes) ruumides, nagu koolides, ülikoolides ja kodutute varjupaikades, ning madala palgaga naistele, et kaotada täielikult nn menstruaatsioonihaigus kogu ELi avalikest tualettruumidest;

### **Maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise mõju soolisele võrdõiguslikkusele**

22. märgib, et maksudest kõrvalehoidumine ja maksustamise vältimine soodustavad olulisel määral soolist ebavõrdsust liidus ja kogu maailmas, kuna need vähendavad valitsuste vahendeid võrdsuse suurendamiseks riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil<sup>(1)</sup>;

23. tuletab meelde oma 13. detsembri 2017. aasta soovitusi rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel<sup>(2)</sup> ning eelnevate erikomisjonide (TAX ja TAX2) soovitusi, mis koostati selleks, et võidelda ELis maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu; palub liikmesriikidel võtta viivitamata vastu avaliku aruandluse riikide lõikes, äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ning läbivaadatud intressimaksete ja litsentsitasude direktiivi;

24. palub komisjonil ja liikmesriikidel propageerida sooliselt võrdse maksustamise reforme kõikidel rahvusvahelistel foorumitel, sealhulgas OECD-s ja ÜROs, ning toetada ülemaailmsel liikmesusel, võrdsel hääleõigusel ning naiste ja meeste võrdsel osalemisel põhineva ÜRO valitsustevahelise maksuorgani loomist; rõhutab, et see organ peaks olema suuteline töötama välja konkreetset sooliselt võrdse maksustamise oskusteavet;

25. märgib, et liikmesriikide ja arenguriikide vahel sõlmitud topeltmaksustamist käsitlevates lepingutes ei edendata tavaliselt tuuallikaks maksustamist, mis toob kasu hargmaistele äriühingutele ning kahjustab riigisiseste vahendite kasutamist arenguriikide poolt; märgib, et riigisiseste vahendite vähenemine kasutamise takistab nendes riikides avalike teenuste täielikku rahastamist, näiteks tervishoiu- või haridusteenuste puhul, mis mõjutab ebaproportsionaalselt naisi ja tüdrukuid; kutsub liikmesriike üles tegema komisjonile ülesandeks vaadata läbi kehtivad topeltmaksustamise vältimise lepingud, et neid probleeme uurida ja need lahendada, ning tagada, et tulevased topeltmaksustamise vältimise lepingud sisaldavad lisaks üldistele kuritarvitamisvastastele sätetele soolise võrdõiguslikkuse sätteid;

26. palub erikomisjonil TAX3 lisada oma soovitustesse soolised aspektid;

### **Soolise aspekti arvestamine maksupoliitikas**

27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles viima korrapäraselt läbi maksupoliitika soolise mõju hindamisi, lähtudes soolisest võrdõiguslikkusest, keskendudes mitmekordsele mõjule ja kaudsele kallutatusele, tagamaks, et ükski otsene ega kaudne diskrimineerimine ei oleks ühegi ELi fiskaalpoliitika osa;

(1) ÜRO „Final study on illicit financial flows, human rights and the 2030 Agenda for Sustainable Development“ of the Independent Expert on the effects of foreign debt and other related international financial obligations of states on the full enjoyment of all human rights, particularly economic, social and cultural rights („Lõpparuanne ebaseaduslike rahavoogude, inimõiguste ja kestliku arengu tegevuskava 2030 kohta“, mille koostas sõltumatu ekspert välisvõla ja riikide muude asjakohaste rahvusvaheliste finantskohustuste teemal, järgides täielikult kõiki inimõigusi, eeskätt majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi), 2016.

(2) ELT C 369, 11.10.2018, lk 132.

## Teisipäev, 15. jaanuar 2019

28. palub liikmesriikidel jagada oma tööturgude ja maksusüsteemide ülesehituse parimaid tavasid, et aidata vähendada soolist palgalõhet ja pensionilõhet, mis võib seetõttu edendada õiglasemate ja võrdsemate maksustamistingimuste kohaldamist meestele ja naistele;
29. tuletab komisjonile meelde, et kuna Lissaboni lepinguga lisati Euroopa Liidu põhiõiguste harta esmaste õigusaktide hulka, on komisjonil õiguslikult siduv kohustus edendada oma poliitikas ja tegevusvaldkondades soolist võrdõiguslikkust;
30. tunnistab, et mitmed huvi- ja kodanikuühiskonna rühmad tunnevad, et nad on oskusteabe puudumise tõttu maksupoliitika aruteludest kõrvale jäetud ning et tööstus- ja majandusrühmad on seega mitmes liikmesriigis eelarve koostamise protsessis ülesindatud; kutsub liikmesriike üles seda teemat käsitlema, tagades lisaks kodanikuühiskonnaga tegeliku konsulteerimise võimalustele eelarveprotsessi hõlmava hariduse;
31. palub komisjonil täita oma seadusjärgne kohustus edendada soolist võrdõiguslikkust, **sealhulgas** peamise maksupoliitika kavandamise hindamisel; rõhutab, et liikmesriikide maksusüsteemide läbivaatamiseks Euroopa poolaasta raames ning riigipõhiste soovitude jaoks on vaja põhjalikku **sellekohast** analüüsi;
32. palub komisjonil kasutada strateegia „Euroopa 2020“ prioriteete, et tegeleda Euroopa majanduse struktuuriliste kitsaskohtadega, käsitleda soolist palgalõhet ja pensionilõhet, parandada ELi konkurentsivõimet ja tootlikkust ning toetada jätkusuutlikku sotsiaalset turumajandust, millest saavad kasu kõik naised ja mehed;
33. tuletab meelde oma seisukohta riigipõhise aruandlust käsitleva direktiivi ettepaneku kohta<sup>(1)</sup>, milles esitleb ambitsioonikaid meetmeid, millega suurendada hargmaiste ettevõtete maksude läbipaistvust ja avalikku kontrolli, sest see võimaldaks laiemal avalikkusel saada juurdepääs teabele teenitud kasumi, saadud toetuste ja maksude kohta, mida nad tasuvad jurisdiktsioonides, kus nad tegutsevad; soovib paigutada põhjalik soolise võrdõiguslikkuse analüüs kõigi praeguste ja tulevaste, õiglast maksustamist käsitlevate teadusuuringute ja maksupoliitika keskmesse eesmärgiga saavutada maksude suurem läbipaistvus ja aruandekohusus; palub tungivaltp, et nõukogu jõuaks ühisele kokkuleppele ettepanekus alustada läbirääkimisi teiste institutsioonidega, et võtta vastu avalik riikidepõhine aruandlus, mis on üks peamisi meetmeid äriühingute maksuteabe suurema läbipaistvuse saavutamiseks kõigi kodanike jaoks; tuletab meelde, et liikmesriikidel tuleb korrapäraselt läbi viia nende meetmete muudele liikmesriikidele ja arengumaadele ülekanduva mõju hindamisi, sealhulgas analüüsida maksupoliitika soolist kallutatust ning seda, kas nad suudavad koguda riiklikke tulusid naiste õiguste rahastamiseks, ning võtab samal ajal teadmiseks, et hea maksuhaldustava platvormi raames on juba sellega seoses tööd alustatud;
34. märgib, et sooline võrdõiguslikkus ei ole mitte ainult põhiline inimõigus, vaid selle saavutamine aitaks samuti kaasa kaasavama ja säästvama majanduskasvu saavutamisele; rõhutab, et eelarve soolist võrdõiguslikkust arvestav analüüs aitaks parandada teavet, mis käsitleb avaliku sektori investeeringute jaotuslikku mõju meestele ja naistele; palub komisjonil ja liikmesriikidel rakendada sootundlikku eelarvestamist nii, et jälgitaks konkreetselt, milline osa avaliku sektori vahenditest on suunatud naistele, ja millega tagatakse, et vahendite kasutamist ja kulude eraldamist käsitlevate poliitikasuundadega edendatakse soolist võrdõiguslikkust;
35. palub komisjonil edendada sellise maksupoliitika parimaid tavasid, milles võetakse arvesse soolist mõju ning edendatakse soolist võrdõiguslikkust, eriti seoses leibkonna sissetuleku maksustamise ja käibemaksuga; palub komisjonil lisada oma iga-aastasesse aruandesse „Maksustamissuundumused Euroopa Liidus“ soolise võrdõiguslikkuse analüüs;
36. tuletab meelde, et vaatamata 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku määruusele lisatud ühisavaldusele soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta, ei ole selles valdkonnas tehtud märkimisväärsed edusamme ning komisjon ei võtnud mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisel selle rakendamist arvesse; nõuab, et iga-aastase eelarvemenetluse käigus hinnataks ELi poliitika mõju soolisele võrdõiguslikkusele ja et seda eelarves arvestataks (sootundlik eelarvestamine); ootab, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon pööraksid ka järgmises mitmeaastases finantsraamistikus palju tähelepanu soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele ja selle tulemuslikule järelevalvele, sealhulgas mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise käigus, võttes nõuetekohaselt arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8 sätestatud naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtet;

<sup>(1)</sup> Vastuvõetud tekstid, P8\_TA(2017)0284.

Teisipäev, 15. jaanuar 2019

37. palub liikmesriikidel täita oma Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohast seadusjärgset kohustust edendada soolist võrdõiguslikkust ELi õigusaktide rakendamisel ning ELi õigusaktidega reguleeritud riiklike poliitikate rakendamisel;
38. rõhutab, et on vaja teha täiendavat uurimistööd ja koguda paremini sooliselt eristatud andmeid maksusüsteemi sooliselt eristatud jaotamise ja eraldamisega seotud mõju kohta; eelkõige palub liikmesriikidel koguda maksuandmeid individuaalsel ja mitte leibkonna alusel ning kaotada soopõhiste andmete lõhe seoses tarbimisharjumuste ja vähendatud määrade kasutamisega, ettevõtlusest saadava tulu jaotamise ja seotud maksude tasumisega ning omandimaksu, kapitalitulude ja seotud maksude jaotamisega;
39. väljendab kahetsust, et enamik liikmesriike ei suuda koguda või hinnata individuaalseid tulumaksuandmeid ning mitmed liikmesriigid koguvad ikka veel leibkonna tasandi andmeid ühise maksustamise korra alusel;
40. julgustab liikmesriike looma asjakohast maksusoodustuste stiimulite struktuuri kõigis poliitikameetmetes, millega julgustatakse sisserännanud naisi osalema (taas) koolituses või koguma töötushüvitisi;

o

o o

41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-